

Громадянська війна у США

**Битва при Ентітемі. Наступ залізної
Бригади**

**Солдати Кольорових військ
біля каналу Датч Геп в Датч
Геп, штат Вірджинія,
листопад .1864**

Завдання уроку

- Визначити особливості економічного, суспільного та політичного розвитку США в I половині XIX століття;
- Аналізувати причини, перебіг та результати Громадянської війни в США;
- Вчитися встановлювати причинно – наслідкові зв'язки, працювати з джерелами інформації;
- Усвідомити трагічність такого явища як громадянська війна

Яке місце займає

громадянська війна в історії

США ?

План уроку

- 1. Особливості соціально – економічного розвитку США**
- 2. Причини громадянської війни у США в другій половині XIX ст.**
- 3. Хід громадянської війни.**
- 4. Наслідки громадянської війни в США.**

Актуалізація опорних знань

Коли утворилися США?

**Яким був державний устрій
США на початок ХІХ століття?**

**Що таке плантаційне
господарство?**

1823

р.

«Доктрина Монро»

Принцип доктрини:

- взаємне невтручання країн Американського та Європейського континентів у внутрішні справи одна одної - обґрунтування гегемоністської політики США в Латинській Америці.

Гасло: **«Америка для американців!»**.

Джеймс Монро .
Президент США в
1817-1825 рр.

Експансія – збільшення зони впливу або панування в різних сферах шляхом захоплення земель, ринків збуту та джерел

СИРОВИНИ

Розширення території США

- території, куплені за гроші: 1803р. – **Луїзіана** (за 15 млн. доларів у Франції), 1813р - **Західна Флориду** (у Іспанії), 1819р. **Східна Флорида** (у Іспанії);
- території, захоплені у ході воєн з Мексикою – **Техас, Нова Мексика, Каліфорнія**;

Особливості соціально – економічного розвитку

ПІВНІЧ

- ✓ промисловий переворот;
- ✓ 4 місце в світі за обсягом промислового виробництва;
- ✓ розвиток фермерського господарства.

ПІВДЕНЬ

- ✓ плантаційне рабовласницьке господарство;
- ✓ продукція на експорт.

ПЛАНТАЦІЙНЕ РАБОВЛАСНИЦЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

ГАЛЬМУВАЛО

**Безкоштовна праці
рабів знижувала
оплату праці
найманих
робітників**

**Опір рабовласників
безоплатній роздачі
земель на Заході**

Розвиток капіталізму

**Розширення
внутрішнього ринку**

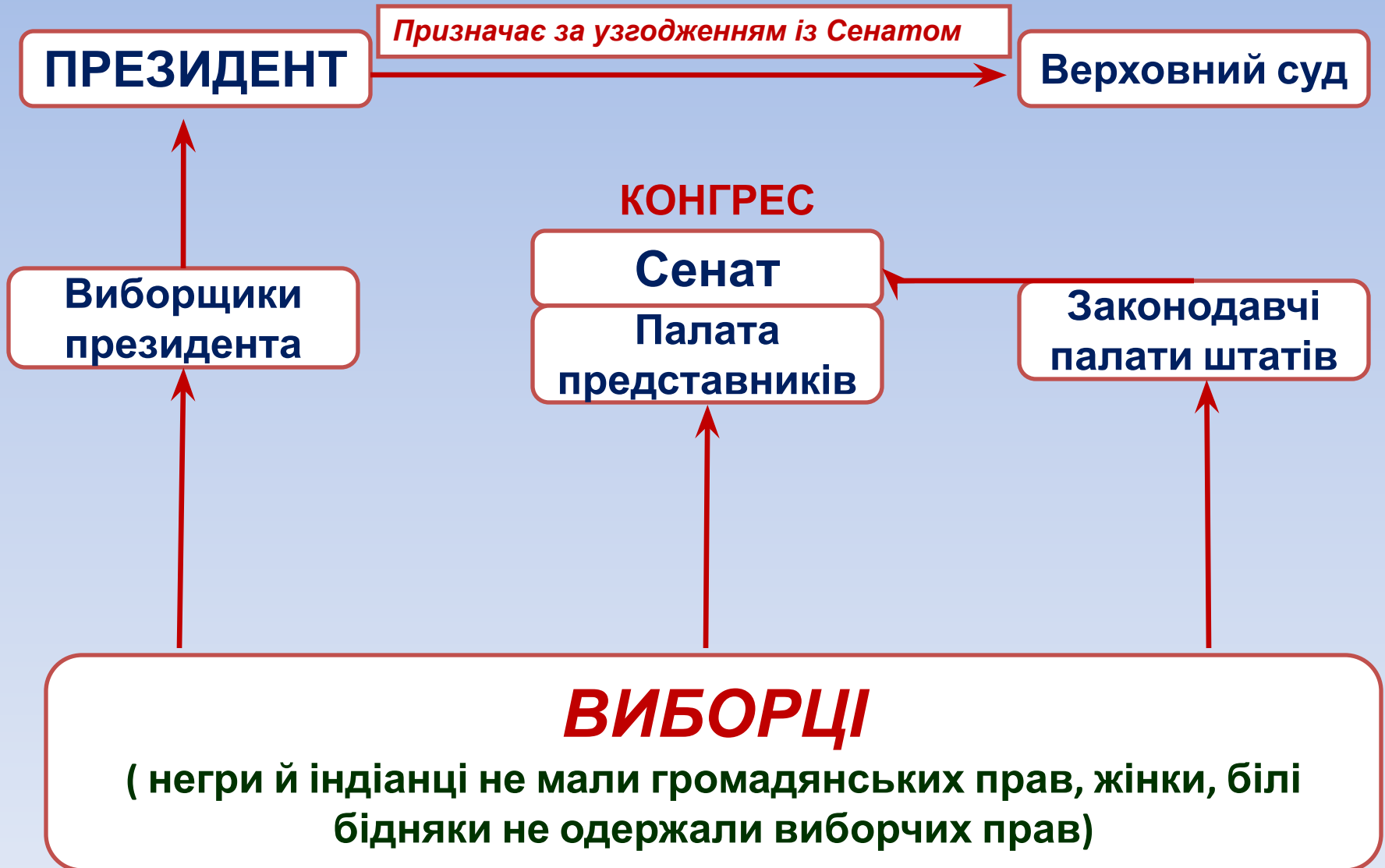
**Зростання фабричної
промисловості**

**Незацікавленість рабів
в результатах своєї
праці**

**Нераціональне
використання
землі**

**Незначне
споживання
промислових
товарів**

Вищі органи влади

Особливості політичної системи США

Форма
правління

• республіка

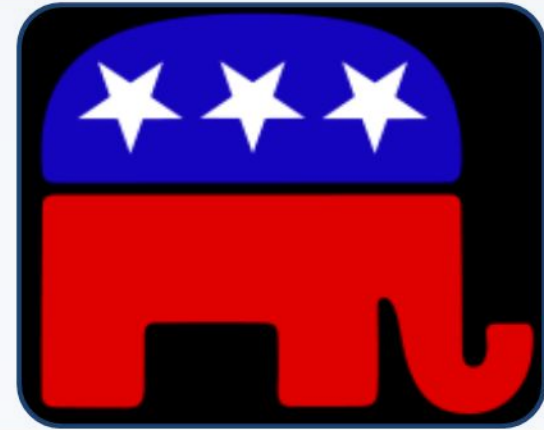
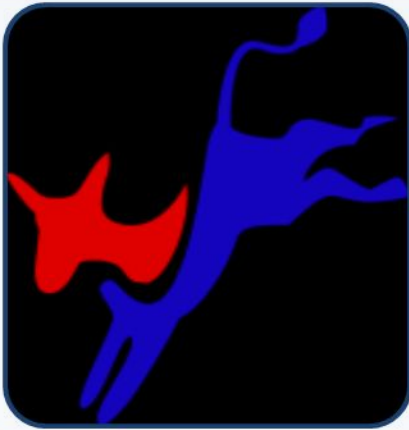
Форма
територіального
устрою

Федерація – форма державного устрою, за якою декілька державних утворень (штатів) об'єднуються в союзну державу, при збереженні власної державної структури і часткового суверенітету

Форма
політичного
режиму

• демократія
(обмежена)

Політичні партії США

1828 р. –
заснування
Демократичної
партії (плантатори,
фінансисти)

1854 р. –
утворення
Республіканської
партії (фермери,
буржуазія)

На середину ХІХ століття з **16** президентів **11** були представниками Півдня (*демократи*)

Протистояння у США

Північ

- відбувався процес формування демократії;
- капіталістичне господарство (вільна праця);
- промисловий регіон.

Південь

- відбувався процес формування олігархії (влади небагатьох);
- плантаційне господарство (рабська праця);
- аграрний регіон.

Причини громадянської війни

- Протистояння **двох систем** виробництва - системи найманої праці і системи рабства.
- **Боротьба за західні землі**, намагання Півдня поширити рабство на нові території.
- Боротьба **економічних інтересів** (за ввізні тарифи та напямок залізниць), за єдиний національний ринок.
- Боротьба за **політичну** владу.
- Боротьба проти **рабства**.

Пітер, юнак-раб,
жорстоко
побитий
господарем
плантації. 1863
рік, Луїзіана

Листопад
1860р.

Привід до війни

Обрання президентом США
лідера Республіканської
партії А. Лінкольна

Програмне
положення

*Скасування
рабства*

Шістнадцятий Президент США
Авраам Лінкольн

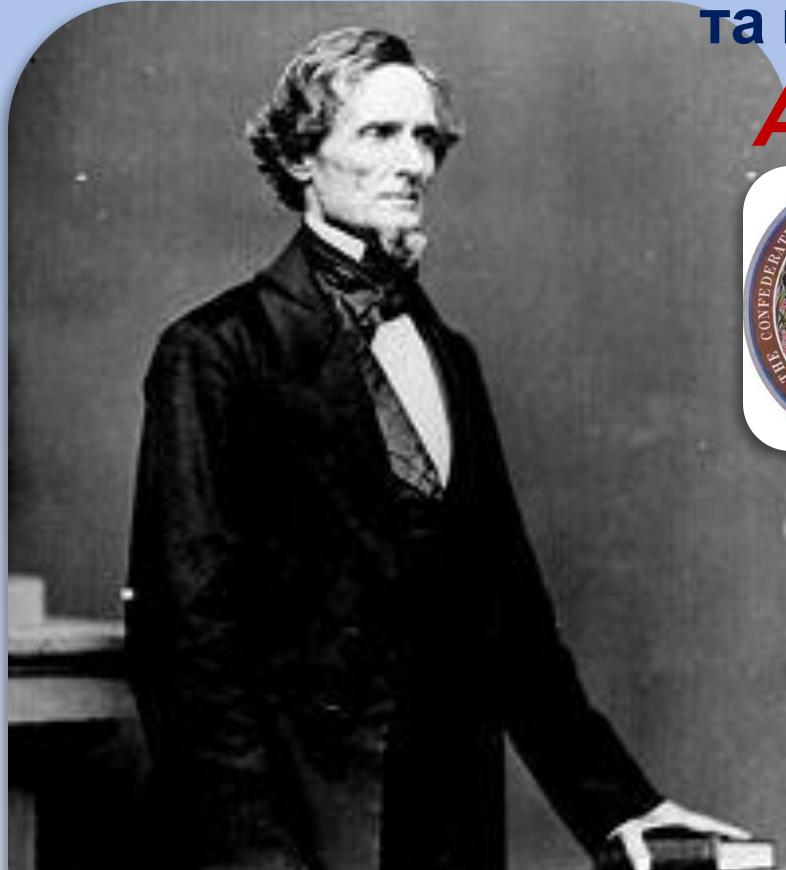
Привід до

Лютий 1861

р.

Відокремлення 11 південних штатів
та проголошення

*Конфедерації
Американських штатів*

Єдиний президент
Конфедеративних Штатів
Америци

Джефферсон

Герб
КША

Столиця – м.
Ричмонд

Прапор

Конфедерації

Розстановка сил

КША

(“Конфедерація”)

40 % всій території США з населенням **9,1** млн чол., у тому числі понад **3,6** млн негрів

США

(“Союз”)

Населення більше **22** млн чол., розташовувалася практично вся промисловість, **70 %** залізниць, **81 %** банківських депозитів

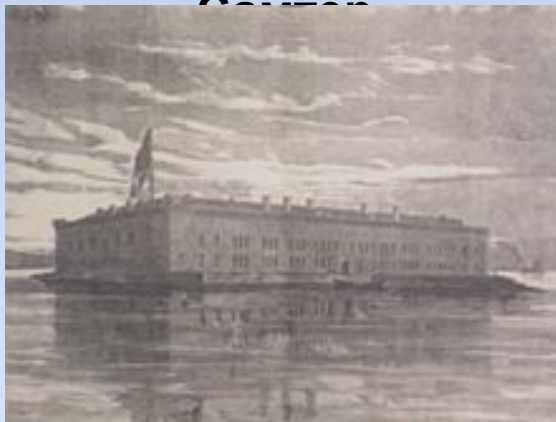
12 квітня
1861 р.

Початок війни

Напад жителів Півдня на
форт Самтер у бухті

Прапор форту

Форт Самтер
перед битвою

Бомбардування форту Самтер (1861)
роботи Джорджа Едварда Періна
(1837-1885)

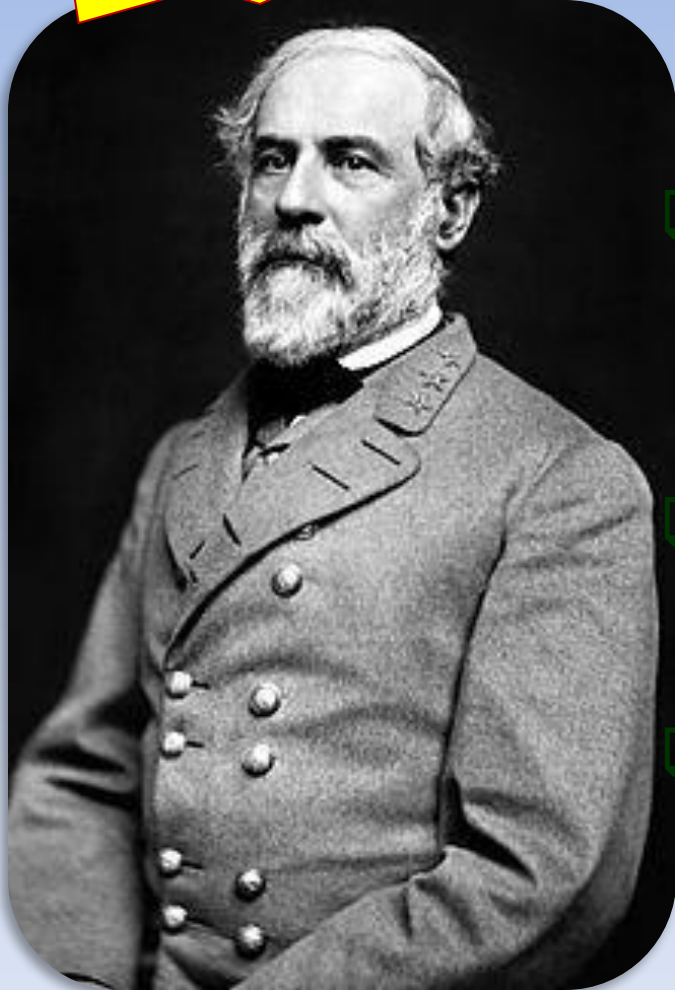
Перший період війни

Поразки армії Півночі

Причини

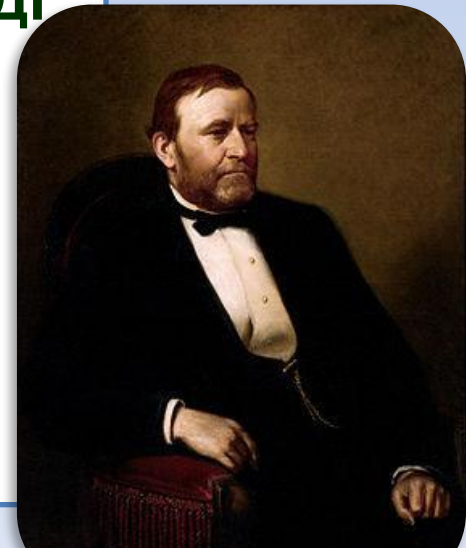
1861–1862 рр.

Генерал Роберт Лі -
головнокомандувач армії

Півдня

- частина командних кадрів армії Півночі опинилася на боці бунтівників;
- мешканці Півночі в ході війни створювали армію заново;
- бунтівники розраховували на допомогу Великої Британії, Франції, Іспанії.

Генерал Улісс Грант - головнокомандувач армії

Півночі

Травень
1862 р.

Перелом у війні

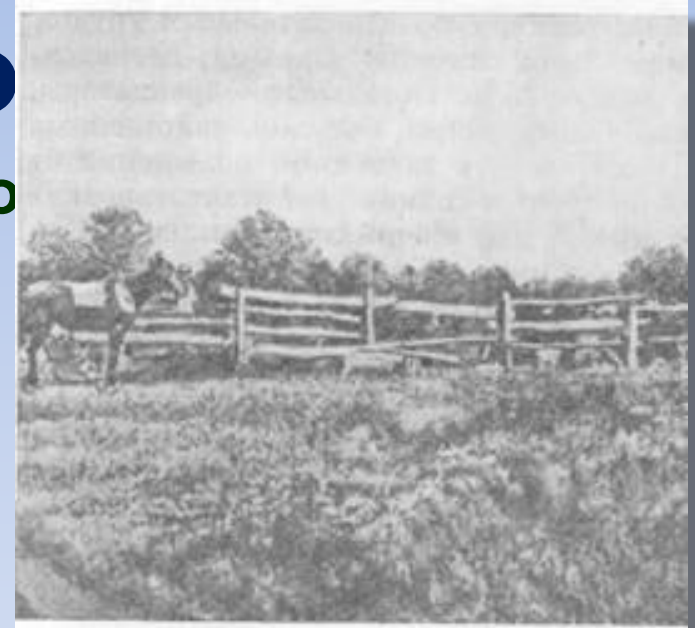
Закон про

Основні положення:

кожен американець або іммігрант, що бажали працювати на землі, отримали можливість майже

безкоштовно (лише зі сплатою **10** доларів за розмежування) ділянку з державного фонду розміром в **160** акрів (акр – близько 0,4 га);

після закінчення **п'ятирічного** терміну проживання і праці на цій ділянці утримувач ставав його повноправним власником.

Згідно Закону відпала необхідність платити за ділянку (за 160 акрів мінімум 200 доларів)

22
вересня
1862 р.

Перелом у війні

Ліквідація

Основне положення: рабства

Звільнення з **1 січня 1863 р.** всіх рабів, які належали плантаторам-бунтівникам.

Значення:

До армії Півночі добровільно вступили майже **400 тис.** афроамериканців, що отримали право служити;

У тилу військ Півдня почалися **повстання рабів**

Негри-добровольці записуються в армію генерала Гранта. Гравюра 1864.

Репродукція прокламації про звільнення рабів в Цинцинаті

Другий період війни

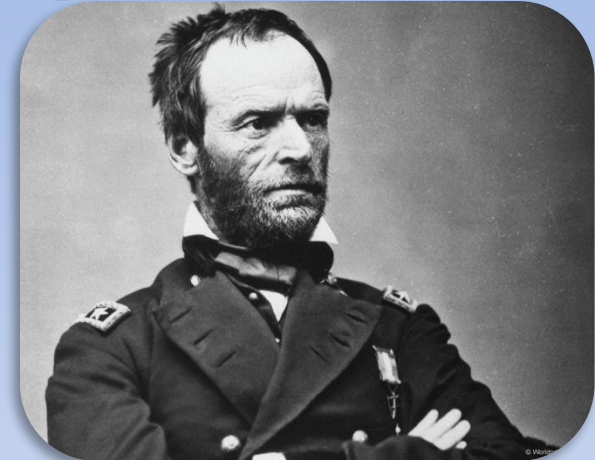
Поразки армії Півдня

Основні події

1863–1865 рр.

1863 р.

- битва при Геттісберзі (перемога Півночі)

Генерал Вільям Шерман

1864 р.

- влітку Вільям Шерман розпочав свій відомий «марш до моря»

Генерал Грант під час битви в Глушині

1864 р.

- Вільям Грант розгорнув наступ на столицю Конфедерації - Річмонд

1864 р.

- в листопаді А.Лінкольн обраний на другий термін

Закінчення війни

31 січня
1865 р.

- Конгрес США затвердив **XIII поправку** до Конституції, що забороняла рабство на всій території США

3 квітня
1865 р.

- війська Півночі захопили столицю Півдня – **м.Річмонд**

9 квітня
1865 р.

- **капітуляція** основних сил бунтівників у Вірджинії

Палаючи
й
Річмонд

Закінчення війни

Вбивство А.

14
квітня
1865 р.

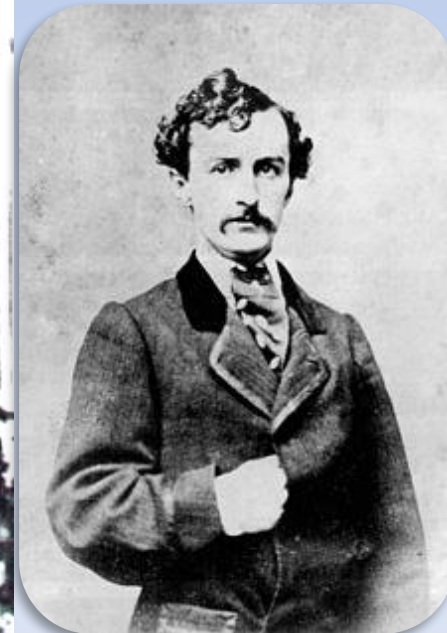
Загибель Президента від руки *Джона Бута*, *актора-конфедерата* у Вашингтоні на виставі «Мій американський кузен» (в театрі Форда)

Літографія «Вбивство Авраама Лінкольна». Зліва направо: Гаррі Ретбоун, Клара Харріс, Мері Тодд Лінкольна, Авраам Лінкольна і Джон Вілкс Бут (1865)

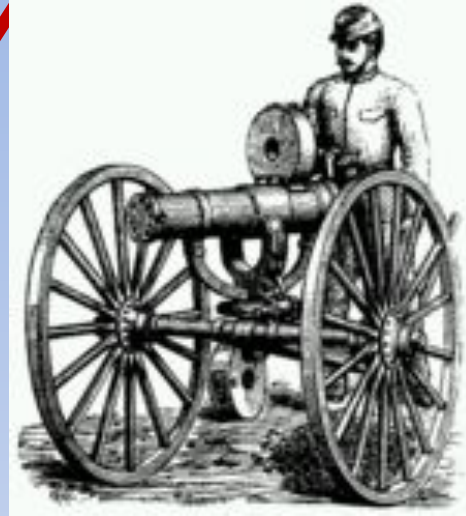
Похорон
Лінкольна

Джон Вілкс
Бут

Результати громадянської війни

- Громадянська війна сама кровопролитна в історії США.
- Збереження єдності країни.
- Ліквідація рабства.
- Фермерський розвиток сільського господарства.
- Створення єдиного внутрішнього ринку.
- Безкоштовна роздача земель на Заході.
- Прихід до влади буржуазії Півночі.

Кулемет Гатлінга часів Громадянської війни

«Жнива смерті» - відома фотографія, зроблена після битви при Геттісберге в Пенсільванії, липень 1863 року. (Timothy H. O'Sullivan / LOC)

1865–1877

рр.

Реконструкція Півдня

Мета

Проведення
демократичних

Реконструкція

– система заходів, що проводилися урядом США після закінчення громадянської війни для зміцнення єдності країни, реорганізації управління південними штатами і ліквідації наслідків рабовласництва

Монумент на честь Великої армії республіки, встановлений після

Громадянської війни

основні
події

Реконструкція Півдня

1865 – створення на Півдні терористичної організації *Ку-клукс-клан*.

1865-1866 – “чорні кодекси” (видали парламенти південних штатів) створили для негрів напіврабський режим:

- обов'язок працювати на колишнього хазяїна на його умовах;
- жорстокі покарання за жебрацтво;
- заборона володіти землею, займати громадські посади, вступати в шлюб з білими.

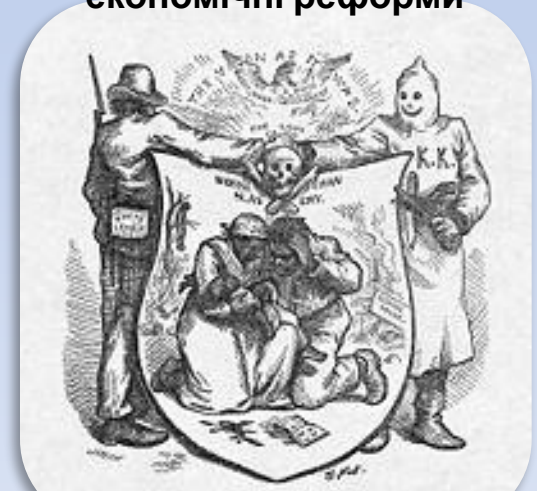
1867 - поділ південних штатів на **5** воєнних округів;

- ✓ контроль за армією;
- ✓ загальні суди замінили військові трибунали;
- ✓ усунення з Конгресу США конгресменів і сенаторів від південних штатів;

Біль про громадянські права негрів.

Руїни залізничного депо в Атланті в кінці Громадянської війни. Для відновлення проводилися соціально-економічні реформи

Альянс Ку-клукс-клану і Білої ліги, легальної напіввійськової організації Півдня. Політична

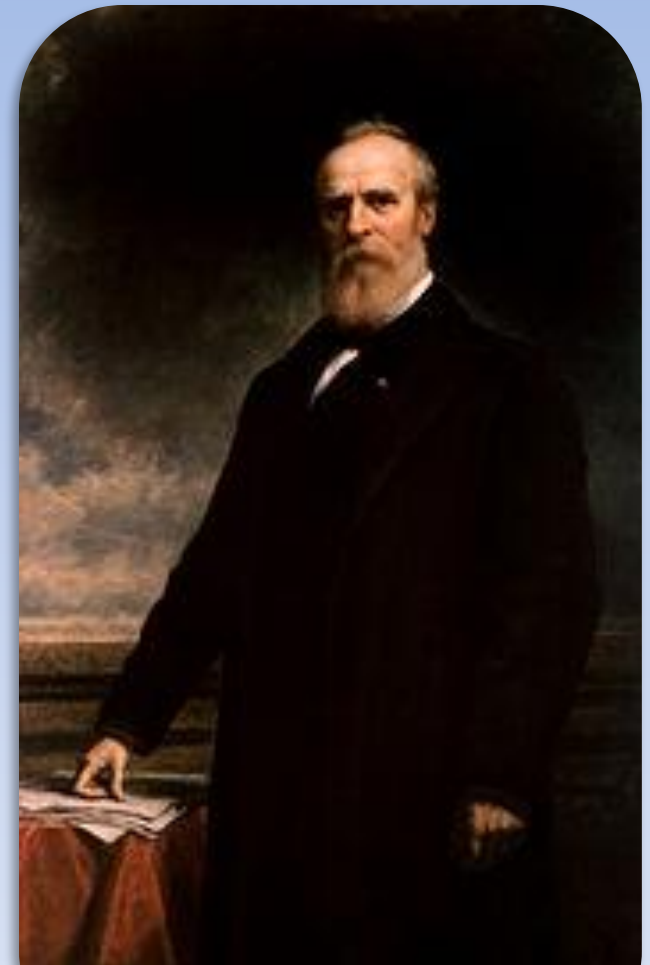
ОСНОВНІ
події

Реконструкція Півдня

1868 – вибори в південних штатах конституційних конвентів; нові буржуазно - демократичні конституції; (з 13 та 14 поправками до Конституції США, що забороняли рабство і надавали неграм громадянські права).

1870 – на Півдні почався **поворот до реакції** (повалення урядів Реконструкції, терор).

1877 – **завершення** періоду Реконструкції (вивід федеральних військ з Півдня).

Президент Резерфорд Хейз 4 березня 1877 наказав почати виведення військ з столиць південних штатів

Закріплення

- Чи можна громадянську війну 1861 – 1865 років вважати буржуазною революцією?